

Kaavoituskatsaus 2024

Tekninen lautakunta 28.11.2024 §

Sisälllys

1.	YLEISTÄ	3
2.	KAAVOITUKSEN VALMISTELU	3
3.	MAAKUNTAKAAVAT.....	3
	VOIMASSA OLEVAT MAAKUNTAKAAVAT.....	4
	Kuopion seudun maakuntakaava	4
	Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava	4
	Pohjois-Savon maakuntakaava 2030	4
	Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava	4
	Pohjois-Savon Kaupan maakuntakaava 2030	4
	Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe	5
	Joroisten kunnan alueella voimassa olevat maakuntakaavat.....	5
	VIREILLÄ OLEVAT MAAKUNTAKAAVAT	5
	Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe	5
	Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe	6
4.	YLEISKAAVAT	7
	Kirkonkylän osayleiskaava	7
	Älänne-Tiilikanselkä -järvalueen osayleiskaava.....	7
	Keyrityjärven ranta-alueen osayleiskaava	7
	Jokisuunniemen osayleiskaava.....	7
	Ylä-Keyrityn rantayleiskaava	7
5.	ASEMAKAAVAT	8
	Kirkonkylän asemakaava	8
	Ylä-Keyrityn asemakaava.....	8
	Jokisuunniemen asemakaava	8
6.	RANTA-ASEMAKAAVAT	8
	Iso-Valkeisen rantakaava	8
	Pajuniemen rantakaava	9
	Hiekkahäikän rantakaava	9
	Ahvenisen, Ylä-Luostan ja Ala-Luostan ranta-asemakaava	9
	Lapinjärven ranta-asemakaava	9
	Metsäkartanon alueen ranta-asemakaava	10

1. YLEISTÄ

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnan ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

Kaavoituskatsaukseen ja vireillä oleviin kaavoihin voi tutustua myös osoitteessa www.rautavaara.fi. Kaavat löytyvät kunnan verkkosivuilta sekä elinvoimapalveluiden toimistolta.

Tähän kaavoituskatsaukseen kerrytetään kaavoituksessa ajankohtaiset asiat.

2. KAAVOITUKSEN VALMISTELU

Maankäytön suunnittelun valmistelevana elimenä toimii tekninen lautakunta, jonka varsinaiset jäsenet ovat toimikaudella 2021–2025:

Timo Tuovinen, puheenjohtaja
Hannele Pursiainen, varapuheenjohtaja
Kalevi Nissinen
Rauni Pursiainen
Dimitrios Tsavaris
Raija Karppinen
Kauko Hartikainen

3. MAAKUNTAKAAVAT

Pohjois-Savossa on voimassa yhdeksän ympäristöministeriössä vahvistettua maakuntakaavaa. Kuopion seudun maakuntakaava ja Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava vahvistettiin vuonna 2008. Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 vahvistettiin vuonna 2011. Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava vahvistettiin vuonna 2014 ja Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030 vuonna 2016. Lisäksi Joroisten kunnan liittyttyä Pohjois-Savon maakuntaan 1.1.2021, kunnan alueella on voimassa kolme maakuntakaavaa.

Pohjois-Savon maakuntakaavaa 2040 on laadittu kahdessa osassa: 1. vaihe vuosina 2017–2018, 2. vaihe vuosina 2019–2024.

VOIMASSA OLEVAT MAAKUNTAKAAVAT

Kuopion seudun maakuntakaava

<https://www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu/vahvistetut-maakuntakaavat/kuopion-seutu.html>

Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava

<https://www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu/vahvistetut-maakuntakaavat/leppavirran-pohjoisosa-valtatie-5.html>

Pohjois-Savon maakuntakaava 2030

<https://www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu/vahvistetut-maakuntakaavat/maakuntakaava-2030.html>

Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava

Tuulivoimamaakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävien tuulivoimapuistojen sijoittumista maisemallisesti kestäville tekniset edellytykset täyttävälle alueelle luonnon ja asutuksen asettamien reunaehtojen puitteissa. Kaavassa on osoitettu kaksi tuulivoima- aluetta Rautavaaran kunnan alueelle, Maaselänmäki ja Hiirikylä.

Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavaehdotuksen 10.6.2013 ja Ympäristöministeriö vahvisti Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaavan 15.1.2014, lukuun ottamatta Etelä-Kinahmin aluetta. Maakuntakaavaan on vahvistettu ja hyväksytty muutoksia 1.6.2016 sekä 19.11.2018.

Kaava- alueeseen kuuluu koko Pohjois-Savon maakunta.

Pohjois-Savon Kaupan maakuntakaava 2030

Ympäristöministeriö on vahvistanut maakuntakaavan 1.6.2016.

Maakuntakaavaan on vahvistettu ja hyväksytty muutoksia 19.11.2018.

<https://www.pohjois-savo.fi/aluesuunnittelu/vahvistetut-maakuntakaavat/maakuntakaava-2030.html>

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 1. vaihe

Maakuntakaavan 1. vaiheessa on käsitelty lainsäädännön muutoksista johtuvia sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta tärkeitä, seurannassa ja sidostyhmäneuvotteluissa esille nousseita teemoja, kuten vähittäiskaupan suuryksiköt, tavaraliikenteen terminaalit, soidensuojelualueet, pellot, sähkönsiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostoimintojen alueet ja suojavyöhykkeet Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen kohdalla, Päijänne-Saimaa -kanava, vt5 Leppävirran keskustan kohdalla, puolustusvoimia häiritsevät tuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt maakuntakaavan 19.11.2018. Maakuntakaava on tullut voimaan 1.2.2019 alueen kunnissa julkaistulla kuulutuksella.

Joroisten kunnan alueella voimassa olevat maakuntakaavat

- Etelä-Savon maakuntakaava vuodelta 2010
- Etelä-Savon 1. vaihemaakuntakaava vuodelta 2016
- Etelä-Savon 2. vaihemaakuntakaava vuodelta 2016

VIREILLÄ OLEVAT MAAKUNTAKAAVAT

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 2. vaihe

Tarkistamisen yleisenä tavoitteena on saada aikaan voimassaolevista maakuntakaavoista yksi kokonaisuus, nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja yleispiirteistä maakuntakaavaa. Tavoitteena on painottaa ja valita niitä maakuntakaavallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntastrategian toteutumista

2. vaiheen maakuntakaavassa tarkistetaan kaikki 1. vaiheesta ulkopuolelle jääneet teemat.

- Aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen: kehittämisperiaatemerkinnot, taajamat, kylät, työpaikka-alueet, teollisuus, Seveso III
- Kulttuuriympäristö: arkeologinen kulttuuriperintö, perinnebiotoopit, maisema-alueet, rakennettu kulttuuriympäristö
- Liikenne: tie- ja rataverkosto, vesiväylät, satamat, uiton toimipaikat, lentoliikenne, harrasteilmailu
- Luonnonsuojelu ja luonnonvarat: luonnonsuojelualueet, pohjavesialueet, maainesten ottoalueet, kallio- harju- ja moreenialueet, kaivosalueet, malmipotentialiset alueet, turvetuotanto
- Muut teemat: ilmastonmuutos
- Virkistys: virkistysalueet ja -reitit, metsätalousalueet, joilla ulkoilun ohjaustarvetta, retkeilyreitit- ja alueet, matkailu, virkistyskalastus, hiljaiset alueet

- Yhdyskuntatekniikka ja tekninen huolto: potentiaaliset tuulivoima-alueet, uudet päävesijohtolinjat, uudet pääviemäriinjat, jätevedenpuhdistamot, jätteenkäsittelyalueet

Pohjois-Savon maakuntakaavaan 2040, 2. vaihe tuli vireille elokuussa 2019. Kaavan luonnosvaihe on ollut nähtävillä 11.1.2022-14.3.2022. Ennen kaavaehdotuksen julkista nähtävillä pitoa on järjestetty viranomaistahojen kuuleminen 5.4.-12.5.2023. Lausuntoa on pyydetty MRA 13 §:n mukaisesti: elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, niiltä kunnilta, joita asia koskee, kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitolta, tarpeen mukaan muilta maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä sekä niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee. Kaavaehdotuksen julkinen nähtävillä pito on ollut syksyllä 2023.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe on edennyt ehdotusvaiheeseen. Kaavaehdotus oli nähtävillä 16.1.-23.2.2024.

Kaavassa käsitellään aluerakenteen ja kehittämisperiaatteiden, liikennejärjestelmän, luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön, energian, yhdyskuntatekniikan ja teknisen huollon teemakokonaisuuksia sekä Joroisten osalta kaikkia teemoja. Läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.

Ehdotuksesta saatuun palautteeseen laaditaan vastineita. Pohjois-Savon maakuntahallitus käsitteli kokouksessaan 27.5.2024 maakuntakaavan teemoja ja linjasi niiden ratkaisuja:

- Laajat metsäpeitteiset alueet -merkintä poistetaan.
- Soidensuojelun täydennysehdotuksen osalta kaavaehdotuksessa osoitetut luonnonsuojelumerkinnät muutetaan MY-merkinnöiksi eli maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi, joilla on maakunnallisesti merkittäviä suoluontoarvoja.
- Viranomaiskuulemisvaiheen jälkeen poistetut tuulivoimapotentiaaliset alueet palautetaan maakuntakaavaehdotukseen. Tämä koskee Joroisten, Kaavin, Kuopion, Leppävirran ja Rautavaaran tuulivoimapotentiaalisia alueita.

Edellä kuvattujen kaavaehdotukseen tehtävien muutosten vuoksi, se asetetaan uudelleen ehdotuksena nähtävillä viimeistään syyskuussa 2024. Muutoksista aiheutuu kaavan etenemiselle noin puolen vuoden viivästyminen.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaihe

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 5.12.2023-19.1.2024.

Kaavassa käsitellään seuraavia teemakokonaisuuksia:

- Aluerakenne ja elinkeinon kehittäminen: vähittäiskaupan seudullisesti merkittäviin suuryksikköihin liittyvät muutostarpeet.
- Energia: aurinkovoiman sijoittuminen ja vetytalous maakuntakaavalliset tarpeet.
- Muut, mm. tuulivoimapotentiaali.
Läpileikkaava teema on ilmastonmuutos.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen on laadittu vastineet, jotka on hyväksytty maakuntahallituksessa 30.4.2024. Viranomaisneuvottelu pidettiin 20.8.2024.

Ehdotusvaiheessa saatujen palautteiden ja maakuntahallituksen keväällä tekemien linjausten perusteella on tehty niin merkittäviä muutoksia, että kaavaehdotus oli asetettava MRA:n 32 §:n mukaisesti uudelleen nähtäville 2. - 31.10.2024.

4. YLEISKAAVAT

Kirkonkylän osayleiskaava

Kaava käsittää kirkonkylän lähialueen rajoittuen etelässä Pesosenniemeen ja Tervasuohon, idässä Pappilanmäkeen, pohjoisessa Katajalammensuo-Rytkölänmäki-Tarhamäki -linjalle ja lännessä Kunttasuo-Tikansuo-Selkäluoto -linjalle. Kirkonkylän osayleiskaava on vahvistettu 31.12.1996.

Älänne-Tiilikanselkä -järvalueen osayleiskaava

Kaava käsittää Älänne-Tiilikanselkä-vesistöalueen, joka ulottuu Varpaisjärven ja Rautavaaran kuntien alueelle. Kaava vahvistettu 27.6.2002.

Keyrittyjärven ranta-alueen osayleiskaava

Kaava käsittää Rautavaaran Keyrittyjärven alueen. Alueen pinta-ala on n. 400 km², rantaviivaa alueella on n. 250 km. Kaava vahvistettu 17.10.2002.

Jokisuunniemen osayleiskaava

Jokisuunniemen alue sijaitsee Rautavaaran kunnan taajaman länsipuolella, rajautuen lännessä Keyrittyjärveen ja pohjoisessa sekä idässä Keyritynjokeen. Alue on laajuudeltaan n. 70 ha. Kaava vahvistettu 26.8.2008.

Ylä-Keyrityn rantayleiskaava

Sijaitsee n. 15 km koilliseen Rautavaaran kuntakeskuksesta. Osa järven ranta-alueista sijaitsee Nurmeksen kunnan alueella. Pääosa Ylä-Keyritystä kuuluu kuitenkin Rautavaaran kuntaan. Kaava on vahvistettu 7.10.1981 ja muutokset hyväksytyt 1.9.1992.

5. ASEMAKAAVAT

Kirkonkylän asemakaava

Kaava on vahvistettu alun perin 17.8.1977.

muutettu 22.10.1986

muutettu 22.09.1987

muutettu 19.05.1988

muutettu 07.06.1990

muutettu 02.05.2006

muutettu 22.06.2010

muutettu 29.06.2016

muutettu 25.04.2022

Kirkonkylän asemakaava ja Jokisuunniemen asemakaava yhdistyivät Kirkonkylän asemakaavaksi Rautavaaran kunnanvaltuuston päätöksellä 25.4.2022. Samalla Kirkonkylän asemakaavaan syntyi Jokisuunniementien läheisyyteen viisi kappaletta uusia omakotitalotontteja (kortteli 107).

Ylä-Keyrityn asemakaava

Sijaitsee Ylä-Keyrityn järven pohjoisrannalla Metsäkartanon itäpuolella. Ylä-Keyrityn asemakaavan laajennus ja muutos (Metsäkylän kaava) on vahvistettu 19.12.2005.

Jokisuunniemen asemakaava

Jokisuunniemen asemakaava yhdistyi Kirkonkylän asemakaavaan 25.4.2022.

6. RANTA-ASEMAKAAVAT

Iso-Valkeisen rantakaava

Sijaitsee Ala-Luostassa. Kaava käsittää Iso-Valkeisen ja osan Alaluostan järven pohjoisosan. Kaava on vahvistettu 19.8.1980

Pajuniemen rantakaava

Sijaitsee Ala-Luostassa. Kaava-alue Alaluostan järven eteläpuolella. Kaava on vahvistettu 21.3.1986

Hiekkahäikän rantakaava

Ranta-asemakaavan alue sijoittuu Rautavaaran kunnan Hiekkahäikän alueelle Keyrityjärven länsirannalle n. 13 km Rautavaaran taajamasta.

Hiekkahäikän ranta-asemakaava on vahvistettu alun perin 14.5.1992. Kaavaan tehty ensimmäinen muutos on vahvistettu 27.8.1993.

Vuonna 2014 Hiekkahäikän alueelle on hyväksytty toinen ranta-asemakaavan muutos. Kaava on Pohjois-Savon ensimmäinen energiakaava.

Vuonna 2019 käynnistyi Hiekkahäikän kaavapäivitys, jolloin tarkoitus mahdollistaa alueella myös omakotitalorakentaminen. Samassa yhteydessä on tarkoitus selvittää, vieläkö Hiekkahäikkään tai sen läheisyyteen olisi mahdollista kaavoittaa lisää rantatontteja. Kaavaehdotusta on kertaalleen käsitelty elinvoimalautakunnassa 14.4.2021 mutta 16.6.2021 olleessa lautakunnassa on päätetty lisätonttien selvittämisestä ennen kuin ehdotus hyväksytään.

Hiekkahäikän kaavapäivitys ei ole edennyt lautakuntatasolle uudestaan 16.6.2021 jälkeen.

Ahvenisen, Ylä-Luostan ja Ala-Luostan ranta-asemakaava

Ahveninen sijaitsee n. 23 km Rautavaaran keskustasta pohjoiseen, Ylä-Luosta n. 20 km kaakkoon ja Ala-Luosta n. 25 km etelään. Alueiden rantaviivat ovat yhteensä lähes 23 km, mistä Ahvenisella n. 5,8 km, Ylä-Luosta-Kaitoolla n. 9,7 km ja Ala-Luostalla n. 7,6 km. Kaavat on vahvistettu 26.11.2002.

Lapinjärven ranta-asemakaava

Ranta-asemakaava koskee kahta UPM:n omistaman tilan 407-2-19 Karipuro palstaa Lapinjärven rannalla. Alueet sijaitsevat n. 3 -6 kilometrin etäisyydellä Rautavaaran keskustaajamasta.

Rautavaaran kunnanvaltuusto on kokouksessaan 17.12.2018 hyväksynyt Lapinjärven ranta-asemakaavan.

Metsäkartanon alueen ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavan muutos koskee Rautavaaran valtionmaa -nimistä tilaa 687-893-1-5.

Kaava on hyväksytty 19.12.2005.